

Raadsfractie D66
t.a.v. de heer A. Fonk en mw. A. Jacobs

Onderwerp : Vragen over zorgen om bevingen.

Gieten, 30 november 2016

No. : 169212 **Behandeld door** : A. Thieme
Bijlagen : - **Doorkiesnummer** : (0592) 26 78 20

Uw brief van : 17 november 2016
Uw kenmerk : -

Geachte heer/mevrouw,

Namens de fractie van D66 heeft u ons college schriftelijke vragen gesteld met als onderwerp "zorgen om bevingen". De aanleiding voor uw vragen vormt het bericht in het Dagblad van het Noorden van woensdag 15 november jl. met de titel 'Zorgen om bevingen rond Assen'. In deze brief gaan wij in op uw vragen.

Algemeen

Het Ministerie van Economische Zaken heeft ons college recent verzocht advies uit te brengen op het gewijzigde winningsplan Westerveld. Met de besturen van andere gemeenten, betrokken provincies en waterschappen wordt in gezamenlijk overleg en afstemming een advies voorbereid. Wij hebben u daarover onlangs bericht.

In het nieuwe- of beter gezegd het vernieuwde winningsplan worden de seismische risico's verantwoord door NAM en beoordeeld in het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Het winningsplan en de beoordeling van SodM wordt momenteel grondig geanalyseerd. Het college van de gemeente Assen heeft op voorhand aangegeven dat ze de conclusies van het SodM zorgelijk vindt. Het is nog niet te voorzien of die zorgen ook in het gezamenlijk op te stellen advies zullen worden bevestigd. Wij willen in elk geval geen onnodige onrustgevoelens opwekken. Het winningsplan en het advies van SodM zijn openbaar en beschikbaar.

U geeft een overzicht van (vraag)momenten uit het gasdossier sinds eind 2013. Zoals wij u vaker hebben bericht, worden de ontwikkelingen ook door ons college nauwlettend gevolgd. Zo hebben wij onze inbreng in de procedure rond de gaswinning in Groningen ook met u gedeeld. Hierna geven wij u een beknopte reactie op uw vragen.

Vragen

1. *Maakt het college van Aa en Hunze zich inmiddels ook zorgen over mogelijke schade door gaswinning in onze gemeente? Zo ja, vanwaar deze ommezwaai in denken. Zo nee, kunt u onderbouwen waarom niet?*

Het winningsplan en de beoordeling van SodM wordt momenteel grondig geanalyseerd. Of er reden is voor zorgen zal binnenkort duidelijk moeten worden bij het gezamenlijk op te stellen advies. Het advies en eventuele zorgen zullen zorgvuldig moeten worden onderbouwd.

2. *Wat waren uw overwegingen om wel trillingenmeters te plaatsen?*

Zoals u bekend is, was een door u ingediende motie in de raadsvergadering van 12 november 2015 aanleiding voor het plaatsen van gebouwsensoren/trillingenmeters in onze gemeente. De NAM/TNO leggen daarvoor in de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze daarvoor een netwerk aan.

3. *Zijn de door de gemeente Assen gevraagde versnellingsmeters dezelfde als de trillingenmeters die door u in het gebied zijn geplaatst. Zo ja hebt u de gemeente Assen dit medegedeeld. Zo neen, waarom niet.*

Nee, want er bestaan verschillende trillings-sensoren en – meters om aardbevingen te registreren.

<http://www.nam.nl/gas-en-oliewinning/groningen-gasveld/meten-monitoren-groningen.html>

Bij vraag 2. gaat het om het netwerk van gebouwsensoren in publieke gebouwen. Het KNMI-netwerk telt ook een aantal versnellingsmeters. Deze versnellingsmeters meten aan de oppervlakte hoe snel de grond beweegt bij een aardbeving. SodM adviseert in dit verband versnellingsmeters te plaatsen. In tegenstelling tot de suggestie in het krantenbericht heeft de gemeente Assen hier niet om verzocht.

4. *Wat houdt de verhoogde productie in Eleveld in, loopt het gebied hierdoor verhoogd risico op aardschokken?*

Op basis van de productiecijfers uit het winningsplan (mid-case) is sprake van een verhoogde productie in 2017 en een daling in de daarop volgende jaren. De productie in de Eleveld is wel de grootste winning binnen het winningsplan Westerveld. In een voorlopige analyse wordt geconcludeerd dat de (tijdelijke) productieverhoging in Eleveld geen invloed heeft op de seismische risico analyse (SRA).

5. *Vallen de velden in Amen en Grolloo (niet dezelfde winningsmaatschappij naar onze informatie) ook onder de verhoogde productievoornemens en kunnen we hier dan ook een verhoogd risico op aardschokken verwachten?*

De door u genoemde gasvelden maken geen onderdeel uit van het winningsplan Westerveld. Relevante informatie uit bestaande winningsplannen in de omgeving dienen wel in de beoordeling van het winningsplan te worden betrokken. Bij een eventuele toekomstige wijziging van een winningsplan voor een van die velden, zal een nieuwe risicobeoordeling moeten worden uitgevoerd.

6. *Bent u over dit metier wel eens in contact geweest met de gemeente Assen? Zo ja hoe komt het dan dat er kennelijk verschillend wordt gedacht over de risico's en hoe komt het dat er niet gezamenlijk wordt opgetreden? Zo neen waarom niet?*

Als lokale overheden trekken wij al geruime tijd samen op in het gasdossier. Zo werken wij onder andere samen met de gemeente Assen bij het opstellen van het advies over het winningsplan Westerveld. Ook op bestuurlijk niveau hebben wij waar nodig afstemming. Dit neemt niet weg dat de verschillende besturen een zelfstandige afweging kan maken, die wellicht ook kan leiden tot nuances in de advisering. Bij de eerdere advisering over het winningsplan Groningenveld is dat ook gebeurd. Met betrekking tot de advisering over het winningsplan Westerveld wil ons college geen onnodige onrustgevoelens opwekken. Uiteraard zullen ook wij onze eventuele zorgen in het definitieve advies opnemen en onderbouwen.

7. *Wordt u door de NAM of Het Staatstoezicht op de Mijnen wel voldoende geïnformeerd over de ontwikkelingen in de gemeentelijke en aanpalende gasvelden dus ook de overige op ons grondgebied? Zo ja, hebt u deze informatie dan wel ooit door een onafhankelijk bureau laten toetsen op deugdelijkheid? Zo neen, waarom hebt u daar geen actie in ondernomen?*

De Rijksoverheid heeft als bevoegd gezag de primaire verantwoordelijkheid en beoordeling van de informatieverstrekking door NAM over gaswinningen in en nabij het grondgebied van Aa en Hunze. De Minister heeft dezelfde verantwoordelijkheid bij de beoordeling van het advies van SodM. In de nieuwe Mijnbouwwet wordt een en ander geborgd. Ook de wijze waarop provincies, waterschappen en gemeenten daarin worden betrokken wordt verantwoord in Rijksbeleid –regelgeving.

8. *Kunt u ons mededelen wanneer de winningsactiviteiten op ons grondgebied worden afgerond en hoelang de risico's op aardbevingen na het stopzetten van de gaswinning nog zullen aanhouden. Zo neen wilt u deze gegevens dan verzamelen en delen met de raad?*

Een exacte einddatum voor de afzonderlijke winningen kan niet worden gegeven. In het voorliggende winningsplan worden door NAM voor Eleveld de jaartallen 2023 en 2028 genoemd. Algemeen is bekend dat ook na afronding van gasproductie een veld nog over een aantal jaren trillingen kan veroorzaken. Op basis van actuele onderzoek naar seismische gevoeligheid van kleine velden en de in dit verband gemaakte analyse en beoordeling adviseert SodM enkele versnellingsmeters boven de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid te installeren. Daarnaast dient de NAM voor de bevende velden een risicobeheerssysteem te ontwikkelen. Naast de reeds gedeelde informatie over het winningsplan en het SodM advies willen wij uiteraard de nog te verkrijgen informatie daarover graag met u delen.

9. *Hoe staat het met de plannen om in het gasveld Eleveld CO2 te injecteren? In een symposium in ons gemeentehuis heeft een geoloog verbonden aan de universiteit van Groningen gewaarschuwd voor de gevaren van een injectie in een put in een onstabiele ondergrond als Eleveld.*

Ons college zijn geen concrete plannen voor CO2 opslag in onze gemeente bekend. Al in 2011 heeft het gemeentebestuur van Aa en Hunze de opslag van CO2 in lege gasvelden afgewezen. Vorig jaar hebben wij ons nog uitgesproken tegen nieuwe functies in de ondergrond. Dat in het kader van de inspraak op het ontwerp Rijksbeleid over de diepe ondergrond c.q. de Structuurvisie Ondergrond (STRONG).

10. *Baart deze nieuwe ontwikkeling u ook al geen zorgen? Zo ja, waarom niet? Zo neen, wat bent u van plan daar aan te gaan doen?*

Zoals hiervoor is aangegeven hebben wij ons heldere standpunt al herhaaldelijk naar voren gebracht. Dat zullen wij ook in de toekomst blijven doen.

11. *Hoe is de herstelregeling met de NAM bij schade aan gebouwen geregeld?*

Tot op heden kunnen schades worden gemeld bij de NAM. Informatie over bemiddeling bij schadeafhandeling vindt u op de website van de Technische Commissie Bodembeweging. Wij zullen zeker pleiten voor een verbetering van de schaderegeling. Zoals wij ook hebben gedaan in de procedure voor de gaswinning in Groningen. Daar wordt gewerkt aan verbetering van de bestaande regeling.

12. *In de nieuwe mijnbouwwet die volgend jaar van kracht wordt krijgen we als gemeente formeel adviesrecht. Hoe gaat u daar gebruik van maken?*

De ervaringen uit de procedures rond gaswinning in Groningen en Westerveld zullen worden betrokken bij de wijze waarop een en ander ook in Aa en Hunze structureel wordt ingericht. Zoals u weet wordt vooruitgelopen op landelijke regelgeving. De Minister heeft dat toegezegd aan de Tweede Kamer. Naast het formele adviesrecht ook overheden de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op een ontwerp instemmingsbesluit van de Minister. Wij spreken hierover met de andere overheden in de regio.

13. *Dit onderwerp raakt vele beleidsvelden zoals de verhouding tussen Rijks, Provinciale en Gemeentelijke belangen en intergemeentelijk overleg. Ook aandachtsgebieden als gevaarbeleving en risico van de bevolking, toerisme, vestigingsklimaat, de door u oh zo belangrijk gevonden imagoschade etc. spelen hier een rol. Omdat u aangaande de gaswinning en alles daarom heen niet proactief communiceert zijn we al 3 jaar actief om relevante informatie voor onze bevolking boven tafel te krijgen. Uw weerstand is inmiddels spreekwoordelijk met de bevolking als slachtoffer. De kloof tussen het gemeentebestuur en de bevolking groeit hierdoor alleen maar meer. Bent u voornemens deze houding te continueren met alle gevolgen van dien? Zo ja waarom, zo neen, waarom dan deze plotselinge omslag.*

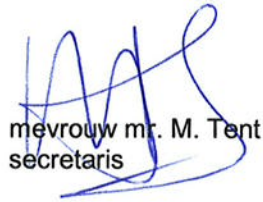
Al drie jaar volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van gaswinning en aardschokken nauwlettend. Een meerderheid van de raad steunt daarbij de inzet van ons college om geen onnodige zorgen of onrust te veroorzaken. Aa en Hunze is geen aardbevingsgemeente. Wij menen met deze zorgvuldige benadering de belangen van onze inwoners en gemeenten goed te dienen.

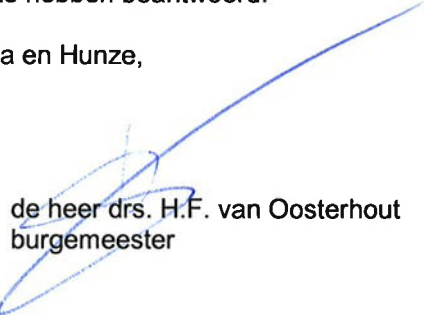
14. *In de optiek van de D66 fractie wordt onze gemeente door het Rijk gezien als een wingebied of wel de backyard van de Randstad (windturbines) waar in tegenstelling tot gebieden in de provincie Groningen geen compensatiegelden aardgaswinning worden uitgekeerd. U heeft aangegeven om redenen van imagoschade hier geen actie op te ondernemen. Hiermee onthoudt u de gemeentekas bewust mogelijk vele miljoenen. Denkt u hier nog ongewijzigd over of heeft de zorg in de gemeente Assen u aan het twijfelen gebracht. Zo ja, waarom dan nu wel en zo neen waarom niet?*

Hiervoor hebben wij al uiteengezet waarom wij kiezen voor een zorgvuldige opstelling ten aanzien van de gaswinningsproblematiek. Vaker hebben wij met u en de raad gesproken over de opstelling van ons gemeentebestuur in het gas- en het winddossier. De discussie over de inzet windenergie en aardgas zal in het kader van de Energieagenda en de energietransitie de komende tijd zowel op landelijk als regionaal niveau terugkomen.

Wij menen uw vragen hiermee te hebben beantwoord.

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer drs. H.F. van Oosterhout
burgemeester